

FOLKFÖRSÖRJNINGSMINISTERIET

Helsingfors

den 22 januari 1943.

Cirkulär N:o 19.

Till folkförsörjningsnämnderna.

Anvisningar beträffande köpkort (N:o 1).

Distributionstiderna för köpkort.

Den allmänna utdelningen av köpkort, vilken härintills verkställts två gånger per år, verkställs nu tre gånger per år. Detta år sker den första allmänna utdelningen av köpkort i mars. Följande utdelningen sker i maj samt den därpå följande utdelningen i september.

Utdelningen av köpkort i mars.

Under den i mars skeende kortutdelningen utdelas bröd-, gårds-, näringsfett-, mjölk-, kött-, T₁-tobaks- samt allmänna köpkort. Av de ovannämnda köpkort, vilka utdelas i mars, äro övriga förutom tobaks- och allmänna köpkort avsedda för två månaders bruk.

Stämpling av köpkort.

De köpkort, vilka komma att utdelas i mars, och vilka inom de närmaste dagarna tillställas folkförsörjningsnämnderna, få icke stämpas med 8-kantig stämpel, med vilken de nu gällande köpkorten stämpats. Folkförsörjningsnämnderna komma att erhålla nya stämplat för stämpling av dessa kort.

Närmare föreskrifter beträffande stämplingen av de köpkort, som utdelas i mars, utfärdas i distributionsanvisningarna, vilka vid månadskiftet januari/februari översändas till folkförsörjningsnämnderna. Förren nämnda distributionsanvisningar

anlänt till nämnderna, får de nya korten alltså icke stämpas.

Det antal köpkort, som tillställs folkförsörjningsnämnderna.

Folkförsörjningsnämnderna ha i allmänhet innehavt alldeles för stora förråd av köpkort. Ministeriet kommer nu att sända endast sådant antal köpkort, som motsvarar distributionsstatistiken, enär grunderna för distributionen numera i stort sett kunna anses fastställda. Därtill bör vid beräkning av kortupplagorna noggrant tagas i beaktande såväl tryckeriernas nuvarande begränsade prestationsförmåga som svårigheterna att erhålla papper.

Med anledning härav översänder ministeriet de köpkort, som skola utdelas i mars 1943, med stöd av den 15/11 -42 verkställda köpkortsinventeringen beträffande distribuerade köpkort. Nämnderna tillställas kort till ett sådant antal, att det något överstiger de mängder, som distribuerades den 15/11 1942. Beträffande större partier kort utgör reserven ungefär 5 % och beträffande mindre partier är densamma något större, beroende av totalantalet kort, som kommer att tillställas nämnderna.

Folkförsörjningsnämnderna böra verkställa kortutdelningen med det antal kort, som ministeriet tillställer nämnderna. Även i sådana folkförsörjningsnämnder,

där flere distributionsplatser finnas, bör genom att jämföra det antal köpkort, som på de olika distributionsplatserna tidigare distribuerats, på förhand noggrant beräknas, huru många köpkort som behövas för varje distributionsplats. Enär flere distributionsplatser finnas, kommer ministeriet icke att godkänna tilläggsbeställningar med stöd av antalet distributionsplatser, utan böra de tillhandahållna korten noggrant fördelas mellan de olika distributionsplatserna.

Ministeriet översänder de köpkort, som skola utdelas i mars, enligt följande grunder:

Brödkort:

Grunderna för distribueringen av brödkort ha jämfört med den senaste distributionen icke ändrats. På grund härav är det antal brödkort, som nu kommer att tillställas nämnderna, detsamma som tidigare, ökat med ett visst antal kort i reserv.

Gårdskort:

Såsom brödkorten.

Fettkort:

Personer i tungt och synnerligen tungt arbete komma att i stället för G_1 -kortet, som nu distribuerats, att såsom ordinarie kort erhålla F-kort samt såsom tilläggs-kort ett G_2 -fettkort. Havande och digivande kvinnor erhålla i stället för det nu gällande G_2 -kortet såsom ordinarie kort F-kort samt såsom tilläggs-kort tre G_2 -fettkort. Åt sjuka utdelas förutom F-kortet G_2 -kort med stöd av läkarintyg. För övrigt äro distributionsgrunderna oförändrade.

På grund härav tillställes nämnderna samma antal F-kort som under föregående distribution ökat med de tidigare distribuerade antalen D- och E-brödkort, vartill ytterligare ett visst antal kort i reserv översändes.

G_1 -kort sändas på grund härav så mycket mindre än vad D- och E-kort sammanlagt distribuerats, vartill ytterligare kort i reserv översändas. Vissa landsortskommuner tillställas likväl G_1 -kort till minst samma antal som de distribuerade M_2 -korten.

G_2 -kort, för vilkas distributionsgrunder ovan redogjorts, tillställas nämnderna till samma antal som de tidigare distribuerade D- och E-korten sammanlagt, ökat med ungefär 50 procent.

G_3 -kort, vilkas distributionsgrund är oförändrad, tillställas nämnderna till samma antal som tidigare, ökat med ett visst antal kort i reserv.

Mjölkkort:

Havande och digivande kvinnor erhålla i stället för det nu gällande M_2 -kortet såsom ordinarie kort M_1 -kort samt två M_4 -mjölkkort såsom tilläggs-kort.

Med anledning härav sändes den tidigare distributionsmängden M_1 -kort ökad med ca 15 % samt den tidigare distributionsmängden M_2 -kort utan tillägg.

Av M_3 -korten, för vilka distributionsgrunden icke ändrats, sändes den tidigare distributionsmängden ökad med ett visst antal kort i reserv.

Av M_4 -tilläggs-mjölkkorten sändes med anledning av ovanstående dubbelt större mängd än tidigare G_2 -kort utdelats. Dessutom sändes kort i reserv.

Köttkort:

Köttkorten komma att vara av två slag, R_1 - och R_2 -kort. R_1 -kortet motsvarar det härintida R-kortet.

R_2 -korten äro tilläggs-köttkort, av vilka ett kort utdelas åt personer i tungt arbete utöver R_1 -kortet samt två två kort åt personer i synnerligen tungt arbete utöver R_1 -kortet.

Med anledning härav sändas av R₁-köttkort den tidigare för R-köttkortet gällande distributionsmängden ökad med ett visst antal kort.

Av R₂-kort sändes en mängd, som motsvarar den distribuerade mängden D-kort och den dubbla mängden distribuerade E-kort.

Tobakskort:

Det nuvarande T₁-kortet utbytes mot nytt T₁-kort.

Med anledning härav sändes av T₁-tobakskort den under hösten utdelade mängden ökad med ett ringa antal kort i reserv.

Allmänna köpkort.

Distributionsgrunden för allmänna köpkort har icke ändrats. Med anledning härav sändas de allmänna köpkorten till en mängd motsvarande den tidigare distribuerade mängden, ökat med ett visst antal kort i reserv.

Mottagande av köpkort.

Folkförsörjningsnämnderna böra vid mottagande av köpkorten förfara som följer:

1) Det bör konstateras, att paketet har anlänt till den folkförsörjningsnämnd, till vilken det adresserats. Såframt paketet hör till någon annan folkförsörjningsnämnd, bör det omgående sändas till adressaten.

2) Paketet bör genast öppnas och de däri varande korten noga räknas. Kontrollräkningen bör verkställas av två personer, vilka äro ansvariga för att räkningen stämmer.

3) Å det i paketet varande mottagningskvittot bör antecknas antalet anlända kort. De personer, vilka verkställt kontrollräkningen, böra underteckna mottagningskvittot.

4) *Mottagningskvittot stämplas med en 8-kantig köpkortsstämpel (vilken tillsvidare icke får begagnas för annat än ifrågavarande ändamål samt för stämpling av giltiga köpkort).*

5) Mottagningskvittona böra efter granskningen omgående returneras till folkförsörjningsministeriets blankettförråd, där dessa genast jämföras med leveranslistorna.

Efterbeställningar av köpkort.

Såsom ovan redogjorts, böra folkförsörjningsnämnderna sköta kortdistributionen med det antal kort, som ministeriet sänder nämnderna.

Då folkförsörjningsnämnden mottagit kortförsändelsen, bör folkförsörjningsnämnden genast kontrollera genom jämförelse med tidigare redogjorda distributionsgrunder, om det erhållna kortantalet är tillräckligt. Såvitt folkförsörjningsnämnden härvid märker, att till exempel beträffande något kort, för vilket distributionsgrunden ändrats, eventuellt någon liten tillskottsmängd behöves, bör dylik *tilläggsbeställning göras skriftligen och behörigt motiverad*. För detta ändamål begagnas fastställd rekvisitionsblankett för köpkort, vilken senare tillställes folkförsörjningsnämnderna och beträffande vilken anvisningar särskilt givas. *Telefon- eller andra beställningar godkännas icke.*

Uppbevaring av köpkort.

Köpkortsstölderna fortgå. I januari ha härintills inbrott förövats i tre folkförsörjningsnämnder. Så förövades åter inbrott i Esbo folkförsörjningsnämnd, där tjuvarna likväl icke lyckades komma över kort, ty huvudlagret befann sig i kommunens valv och handlagret förvarades i ett säkert kassaskåp i folkförsörjningsnämnd-

dens lokal. Detta kassaskåp lyckades tjuvarna icke bryta upp oaktat sina ansträngningar. Däremot lyckades tjuvarna vid inbrott i folkförsörjningsnämnderna i Tammerfors och Gamlakarleby, komma över ett betydande antal kort.

Till följd härav uppmanar folkförsörjningsministeriet ånyo folkförsörjningsnämnderna att fästa den allvarligaste uppmärksamhet vid att köpkorten säkert uppbevaras. Köpkorten böra uppbevaras i något på orten till budsstående valv, varvid kommunens, bankernas eller sparkassornas valv komma ifråga. De i folkförsörjnings-

nämnden uppbevarade handlagret bör begränsas till det oundgängligaste dagsbehovet. Till natten bör folkförsörjningsledaren eller någon för köpkortens skötsel ansvarig person medtaga handlagret och köpkortsstämplarna, ifall icke ett säkert kassaskåp finnes där handlagret kan uppbevaras.

Genast då nya köpkort börja anlända till folkförsörjningsnämnderna, bör bevakning nattetid anordnas för kortförrådet, såvitt det icke är möjligt att uppbevara korten i valv eller kassaskåp.

Avdelningschef Onni Toivonen.

Byråchef Jorma Suojanen.